

Srednja mješovita škola „Žepče“

Žepče

ŠKOLSKO TAKMIČENJE IZ MATEMATIKE

ZA I RAZRED

1. U trokutu ABC vrijedi $\sphericalangle BAC = 120^\circ$. Tačka D nalazi se unutar trokuta tako da vrijedi $\sphericalangle DBC = 2\sphericalangle ABD$ i $\sphericalangle DCB = 2\sphericalangle ACD$. Izračunaj veličinu ugla $\sphericalangle BDC$.
2. Neka su u skupu cijelih brojeva definisane operacije $*$ i Δ na ovaj način:
 $\Delta: (\forall x, y \in Z) \quad x\Delta y = 5x - 3y + 2$
 $*: (\forall x, y \in Z) \quad x*y = 4x + 2y - 5$.
Riješiti po x jednačinu $(3\Delta x)*2 = 2*y$, gdje je y rješenje jednačine $(3*y)\Delta y = 9$.
3. Odredi parametar a tako da polinom $2x^3 + 3x^2 - 16x + a$ bude djeljiv binomom $(x+3)$.
4. Riješiti jednačinu $|x - 1| - |3 - 2x| = 0$

Mnogo uspjeha u radu!

Rješenja zadataka:

1. U trokutu ABC vrijedi $\sphericalangle BAC = 120^\circ$. Tačka D nalazi se unutar trokuta tako da vrijedi $\sphericalangle DBC = 2\sphericalangle ABD$ i $\sphericalangle DCB = 2\sphericalangle ACD$.
Izračunaj veličinu ugla $\sphericalangle BDC$.

Posmatramo li $\triangle ABC$ imamo:

$$\alpha + \beta + \gamma = 180^\circ$$

Kako je $\alpha = 120^\circ$ dobijemo

$$\alpha + \beta = 60^\circ$$

Posmatramo li $\triangle BCD$ i iskoristimo li date podatke

$$\sphericalangle DBC = 2\sphericalangle ABD \Rightarrow \sphericalangle DBC = \frac{2\alpha}{3}$$

$$\sphericalangle DCB = 2\sphericalangle ACD \Rightarrow \sphericalangle DCB = \frac{2\beta}{3}$$

imamo:

$$\frac{2\alpha}{3} + \frac{2\beta}{3} + \sphericalangle D = 180^\circ$$

$$\frac{2}{3}(\alpha + \beta) + \sphericalangle D = 180^\circ$$

$$\frac{2}{3} \cdot 60^\circ + \sphericalangle D = 180^\circ$$

$$\sphericalangle D = 140^\circ$$

2. Neka su u skupu cijelih brojeva definisane operacije $*$ i Δ na ovaj način:

$$\Delta: (\forall x, y \in Z) \quad x\Delta y = 5x - 3y + 2$$

$$*: (\forall x, y \in Z) \quad x*y = 4x + 2y - 5.$$

Riješiti po x jednačinu $(3\Delta x)*2 = 2*y$, gdje je y rješenje jednačine $(3*y)\Delta y = 9$.

Odredimo y :

$$(4 \cdot 3 + 2y - 5)\Delta y = 9$$

$$(7 + 2y)\Delta y = 9$$

$$5(7 + 2y) - 3y + 2 = 9$$

$$y = -4$$

Uvrštavanjem vrijednosti za y u prvu jednačinu dobit ćemo:

$$(3\Delta x) * 2 = 2 * (-4)$$

$$(5 \cdot 3 - 3x + 2) * 2 = 4 \cdot 2 + 2 \cdot (-4) - 5$$

$$(17 - 3x) * 2 = -5$$

$$4(17 - 3x) + 4 - 5 = -5$$

$$x = 6$$

3. Odredi parametar a tako da polinom $2x^3 + 3x^2 - 16x + a$ bude djeljiv binomom $(x+3)$.

Ako bi dati polinomi bili djeljivi mora vrijediti:

$$2x^3 + 3x^2 - 16x + a = (x + 3)(px^2 + qx + t)$$

$$(x + 3)(px^2 + qx + t) = px^3 + (3p + q)x^2 + (3q + t)x + 3t$$

Izjednačavanjem koeficijenata imamo:

$$p = 2$$

$$3p + q = 3$$

$$q = -3$$

$$3q + t = -16$$

$$t = -7$$

$$a = -21$$

4. Riješiti jednačinu $|x - 1| - |3 - 2x| = 0$

$$|x - 1| = \begin{cases} x - 1, & x \geq 1 \\ -(x - 1), & x < 1 \end{cases}$$

$$|3 - 2x| = \begin{cases} 3 - 2x, & x \leq \frac{3}{2} \\ -(3 - 2x), & x > \frac{3}{2} \end{cases}$$

Odredimo rješenja za intervale $(-\infty, 1]$, $(1, \frac{3}{2}]$, $(\frac{3}{2}, \infty)$

$$1^\circ \forall x \in (-\infty, 1]$$

$$1 - x - (3 - 2x) = 0$$

$$x = 2$$

Dobijeno rješenje ne pripada D.P.

$$2^\circ \forall x \in (1, \frac{3}{2}]$$

$$x - 1 - (3 - 2x) = 0$$

$$x = \frac{4}{3}$$

Dobijeno rješenje pripada D.P.

$$3^\circ \forall x \in \left(\frac{3}{2}, \infty\right]$$

$$x - 1 - (2x - 3) = 0$$

$$x = 2$$

Dobijeno rješenje pripada D.P.